METSÄTALOUS

Osa sahoista osaa jarruttaa, mutta osa ei halua ja jotkut ei edes huomaa, milloin jarrua pitäisi painaa. **TOIMITUSJOHTAJA PEKKA KOPRA, VERSOWOOD OY**

Kantohinnat karanneet sahoilta

Sahat kärsivät puupulasta. Puukauppa ei käy, kun sahoilla ei ole varaa nostaa kantohintoja.

”Sahojen tuotanto on pudonnut Suomessa enemmän kuin muissa maissa. Se kertoo heikosta kilpailukyvystä”, summaa toimitusjohtaja **Pekka Kopra** Versowood Oy:stä.

”Sahat ovat kriisissä. Jos asiat olisivat kunnossa, sahaus voisi olla jopa kaksi miljoonaa kuutiota nykyistä suurempi”, kertoi Kopra eilen Puupäivässä Helsingissä.

Tuottavuus kantohintaan

Sahauksen heikon kannattavuuden syynä on vientihinnan heikkous kantohintaan verrattuna. Kantohinnat jäivät viime vuosikymmenen puolivälin jälkeen liian korkealle tasolle.

Samaan aikaan puukauppa hiljeni metsäverotuksen siirtymäkauden päätyttyä. Myös puuntuonnin romahdus osui samaan saumaan. Nyt keitokseen on lisätty talouden taantuma.

”Sahat ovat yrittäneet nostaa tuottavuutta jopa moninkertaiseksi. Siitä ei ole ollut apua, koska hyöty on valunut kantohintoihin metsänomistajan iloksi”, totesi Kopra.

Sahat eivät osaa jarruttaa

Tänä vuonna sahat ovat pyörineet kaikesta huolimatta entiseen malliin. Alkuvuonna näkymät olivatkin toiveikkaat, mutta sahatavaran kysyntä lässähti kesällä.

Kopran mukaan jälleen kerran on nähty, että sahateollisuus on kykenemätön joustamaan kysynnän laskiessa.

”Osa sahoista osaa jarruttaa, mutta osa ei halua ja jotkut ei edes huomaa, milloin jarrua pitäisi painaa.”

Puukaupan vauhti ei riitä

Eurooppaa vaivaava taantuma on purrut etenkin kuusen sahaukseen. Sen sijaan Pohjois-Afrikka on jatkanut männyn ostoa. Ketterät sahurit ovat pystyneet jopa kasvattamaan vientiään.

Sahurit harmittelivat, että puukauppa ei käy, vaikka tukin hinta on Suomessa maailman kovin, ainakin kuljetusetäisyyksiin ja saantoon suhteutettuna.

”Puukaupasta on puhuttu myönteisessä hengessä. Sahojen näkökulmasta se ei pidä paikkaansa. Puukauppa on ollut heikkoa ja huonoa.”

Kopran mukaan alkuvuonna puukauppaa käytiin myrskypuulla. Sen jälkeen on ollut vaisua.

”Olemme saaneet syksyllä vain puolet tarvitsemastamme puusta, vaikka olemme rajoittaneet sahausta.”

”Kantohinnat ovat kestämättömällä tasolla. Totta kai kapitalismi hoitaa asian kuntoon, mutta se on toinen juttu.”

Eurooppa nousee hitaasti

VTT:n asiantuntija **Pekka Pajakkala** lisäsi sahamiesten murheita arvioimalla, että Euroopan elpyminen siirtyy ainakin parilla vuodella eteenpäin. Senkin jälkeen vauhti on hidasta.

Vuoden 2008 taso saavutetaan rakentamisessa ehkä vasta vuonna 2020.

Toisaalta maat ovat hyvin erilaisia. Saksassa näkyy selviä merkkejä rakentamisen elpymisestä. Myös Yhdysvallat, Aasia ja Pohjois-Afrikka tarvitsevat lisää sahatavaraa. Venäjäkin porskuttaa öljytuloillaan.

”Tässä tilanteessa korjausrakentaminen on Euroopassa ohittanut uudisrakentamisen. Sille on tarvetta jatkossakin.”

Pajakkalan mukaan myönteinen uutinen on, että puu on kotimaassa pärjännyt hyvin ja jopa kasvattanut osuuttaan rakentamisessa.

Etenkin puukerrostalojen rakentaminen on lähtemässä vauhtiin.

JARMO PALOKALLIO

Suomen korkein puukerrostalo palkittiin

Vierumäen puukerrostalo sai tämänvuotisen Puupalkinnon. Kyseessä on Suomen ensimmäinen viisikerroksinen puutalo.

Asunto-osakeyhtiö PuuEran kerrostalo palkittiin Puupäivässä Helsingissä eilen. Palkintoraadin mukaan talon arkkitehtuuri on iloista ja varmaa. Puuta on käytetty monipuolisesti mutta konstailemattomasti ja puutalon tuntu on vahvasti läsnä.

Vuorelma Arkkitehdit Oy:n suunnittelema kerrostalo on monella tavalla uuden puurakentamisen uranuurtaja. Hankkeen taustalla on rakennusliikkeiden ryhmä, jossa puualan yritykset ovat olleet aktiivisesti mukana.

Talon rakenteissa yhdistetään eri materiaalien ominaisuudet toimivaksi kokonaisuudeksi.

Talo pystytettiin teltan suojassa käyttämällä esivalmistettuja elementtejä. Kohteen rakennusaika oli huomattavan lyhyt ja rakennuskustannuksiltaan talo oli kilpailukykyinen.

Asukkaiden mukaan talo on erittäin hiljainen. **MT**

KARI SALONEN

Suomen korkein puukerrostalo pystytettiin seitsemässä kuukaudessa Vierumäelle.

PUUKERROSTALOT

Suosio kasvaa

1990-luvun alusta vuoden 2012 loppuun Suomeen on rakennettu 647 puukerrostaloasuntoa.
Kaavoituksen eri vaiheissa on tällä hetkellä yli 7 000 puukerrostaloasuntoa.
Puukerrostalojen suosio kasvoi palomääräysten lieventämisen seurauksena viime vuonna.

WOOD CITY

Wood City -kortteli sijoittuu korkean hotellin viereen meren rannalle.

Jätkäsaaren rantaan nousee Stories

Helsingin Jätkäsaareen toteutettavan Wood City -puukorttelin arkkitehtuurikilpailun voittajaksi valittiin torstaina Puupäivässä Anttinen Oiva Arkkitehtien ehdotus ”Stories”.

Kilpailun tarkoituksena oli suunnitella asuinrakennuksen, hotellin ja toimistotilat yhdistävä kokonaisuus. Järjestäjinä toimivat Stora Enso, SRV Yhtiöt ja Helsingin kaupunki.

Kaupunkikuvan kannalta kohde on vaativa, koska tontti sijaitsee meren rannalla ja viereen on suunniteltu 33-kerroksisen hotellin rakentamista.

”Wood Cityllä on mahdollisuus kohota kansainvälisesti kiinnostavaksi puuarkkitehtuurikohteeksi. Puu näyttäytyy osana kaupunkikuvaa”, palkintolautakunnan puheenjohtaja, Stora Enson **Hannu Kasurinen** perustelee.

Arvosteluperusteissa kiinnitettiin huomiota uudenlaiseen arkkitehtuuriin, ratkaisujen toiminnallisuuteen ja teolliseen monistettavuuteen. Myös ratkaisujen hiilidioksidipäästöt arvioitiin.

”Puuratkaisut eivät ole enää pelkästään erikoiskohteita varten. Määräysten kehittyminen mahdollistaa puun käytön aiempaa joustavammin monikerroksisissa kohteissa”, SRV:n varatoimitusjohtaja **Timo Nieminen** sanoo.

Kilpailun voittanut Anttinen Oiva Arkkitehdit toimii toimisto- ja hotellitontin suunnittelijana. Kortteliin tulevien asuinrakennusten suunnittelu ja rakentaminen kilpailutetaan vielä erikseen.

Puurakenteissa käytetään Stora Enson CLT-elementteihin perustuvaa Urban MultiStorey -runkojärjestelmää, jota on kehitetty rakentamisesta vastaavan SRV:n kanssa.

Rakennusten laajuus on yhteensä 28 000 kerrosneliötä ja rakentaminen aloitetaan suunnitelmien mukaan vuoden 2014 alkupuolella.

Ensin rakennetaan asuinrakennus ja pysäköintilaitos, jotka valmistuvat arvion mukaan loppuvuonna 2015. Toimisto- ja hotelliosan on tarkoitus valmistua vuoden 2016 loppuun mennessä.

ANTTI HIRSAHO

Suomalainen KESLA – testivoittajan syksyn ennakkotarjoukset!

METSÄPERÄVAUNUTESTIN VOITTAJA! Koneviesti 12/11

Hintaesimerkit:
Kesla 303N -kuormain ja 10T-metsäperävaunu
20 730,- alv 0%
Kesla 304N -kuormain ja 10T-metsäperävaunu
24 900,- alv 0%
300-sarjan kuormaimen ostajalle 1 000,- lisävarusteita veloituksetta! Tarjous koskee myös konepaketteja.

KESLA 300 -SARJAN KUORMAIMET:
• Rakennettu kovaan käyttöön
• Laajat liikeradat ja ammattikuormaimen geometria
• Laajakulmanivel vakiona
• Öljyvoideltu, 4-sylinterinen valettu kääntölaite, kääntöalue 380°
• 6,80 m ulottuvuus (303N)
• 6,90 m ulottuvuus (304N ja 305N)
• 8,50 m ulottuvuus 2 x 1,70 m jatkeella (304T ja 305T)
KESLA TUOTTEILLA ON 3 VUODEN TAKUU!

KESLA
www.kesla.fi

Tarjoukset voimassa 31.12.2012 mennessä tulleisiin tilauksiin. Hinnat alv 0%.

KESLA-metsätyökoneet Agrimarketeista kautta maan.
Lisätietoja: www.agrimarket.fi
AGRI MARKET

Puuenergiaa voisi hyödyntää tehokkaammin

Pohjois-Karjalan metsistä olisi metsävarojen puolesta mahdollista korjata noin kaksi miljoonaa kuutiometriä energiapuuta. Taloudellisen kannattavuuden raja asettuu samoille lukemille.

Metsäntutkimuslaitoksen vanhempi tutkija **Mikko Kurttila** muistuttaa, että energiapuun lisääntyvä korjuu vaikuttaa aina jollain tavalla metsän muuhun käyttöön. Energiapuun voimakas korjuu harvennusten yhteydessä rajoittaa esimerkiksi kuitupuun hakkuumahdollisuuksia tulevaisuudessa.

”Energiapuun korjuu on metsänomistajan päätöstilanne, jossa hän joutuu puntaroimaan eri tekijöitä metsän käytön tavoitteidensa valossa”, Kurttila muotoilee.

Hän myös korostaa, että kyseessä on simulaattorilla laskettu tulos, joka on vasta alustava. Hän kuitenkin uskoo suuruusluokan olevan oikein.

”Tutkimusta ei ole vielä ennakkotarkastettu, eikä siis julkaistu. Myös laskelmat ovat pieneltä osin kesken”, Kurttila kertoo.

Tutkimuksessa käytettiin tuoreimman Valtakunnan metsien inventoinnin aineistoa, jota simuloitiin metsäsuunnitteluohjelma Melalla.

”Erilaisia laskelmia on tehty runsaasti. Tiedämme paljonko energiapuuta metsässä on ja tunnemme sen keruun vaikutuksia jo melko hyvin.”

Monimuotoisuus ei vaarantuisi

Kurttila ja tutkijakollegat tarkastelivat harvennuksista saatavan pienpuun, hakkuutähteiden ja kantojen keräämisen vaikutusta esimerkiksi puuston määrään ja monimuotoisuuteen.

”Tarkastellut muuttujat valittiin jo olemassa olevien kestävän metsätalouden kriteerien ja indikaattoreiden joukosta”, Kurttila valaisee.

Esimerkiksi lehtipuuston määrää energiapuun keruu laskisi vasta noin kahden miljoonan kuution tasolla. Käytön lisääminen vastaavasti parantaisi maakunnan työllisyyttä.

Kurttila muistuttaa, että tutkimuksessa on vertailtu toisiinsa vain kahta muuttujaa kerrallaan. Käytännössä tulokseen vaikuttaa aina useampia tekijöitä.

Pohjois-Karjalan ilmasto- ja energiaohjelma 2020 mainitsee metsähakkeen käyttötavoitteeksi kahdeksan vuoden päästä miljoona kuutiometriä. Polttopuun käyttömääräksi toivotaan 0,4 miljoonaa kuutiota.

Maakunta täyttää jo nyt kansalliset ilmastotavoitteet, koska 63 prosenttia energianlähteistä on uusiutuvia. Puuenergian osuus niistä on peräti 82 prosenttia.

ANTTI HIRSAHO

Kuljetusyrittäjät epäröivät puukuormien kasvattamista

Hallitus haluaa kasvattaa ensi vuonna kuorma-autojen massaa ja kokoa, mikä tehostaisi kuljetuksia. Kuljetusyrittäjiä hanke epäilyttää.

”Jos puutavara-autoille sallitaan 76 tonnin paino ja 4,4 metrin korkeus, siitä tulee roppakaupalla ongelmia”, sanoo toiminnanjohtaja **Kari Palojärvi** Metsäalan Kuljetusyrittäjistä.

Palojärven mukaan tiestö on päästetty niin heikkoon kuntoon, ettei se kestä nykyistä raskaampia kuljetuksia. Välillä teistä ei pääse läpi nykyisilläkään painoilla.

”Yrittäjien mukaan kuormaautojen mittojen ja massojen kaavaillut korotukset vaarantavat liikenneturvallisuuden. Ne edellyttäisivät miljardi-investointeja sekä kuljetuskalustoon että teihin ja siltoihin.”

”Yrittäjät vaativat uudistukseen malttia. Lisätonnit on voitava kuljettaa nykyisellä kalustolla ja isompia kuormia on ensin kokeiltava Ruotsin tapaan”, tiivistää Palojärvi.

> Suuri osa puukuljetuksista liikkuu yksityisteillä.«
> **KARI PALOJÄRVI**

Kuljetusyrittäjät pelkäävät, että kuormien kasvattamisen vaatimat investoinnit jäävät heidän maksettavakseen. Nykyisen kaluston koon kasvattaminen on vaikeata ja uuden hankkiminen vielä kalliimpaa.

”Taitaa käydä niin ettei 3-akselisesta puuautoista ja perävaunusta voi tehdä 4-akselisia. Muutostyöt joko eivät onnistu tai ne tulevat järjettömän kalliiksi.”

SKAL:n laskelmien mukaan kuljetuskaluston investointitarve olisi vähintään 1,4 miljardia euroa. Se on paljon, kun se suhteutetaan maanteiden tavaraliikenteen noin 5 miljardin euron vuosittaiseen liikevaihtoon.

Toinen suuri ongelma on tiestöstä. Sen parantamiseen uppoaa vähintään miljardi euroa.

”Kaiken lisäksi suuri osa puukuljetuksista liikkuu yksityisteillä. Jos kuormien kokoja kasvatetaan, myös metsänomistajille tulee melkoisesti lisää investoitavaa”, sanoo Palojärvi.

Metsäteollisuus ja etenkin sahat ovat hallituksen esityksen takana. Ne odottavat sen tuovan kustannussäästöjä.

JARMO PALOKALLIO

METSÄSTÄ LYHYESTI

Tampereelle puukaupunki

Tampereen Vuoreksen Isokuuseen nousee nykyaikainen puukaupunki. Hankkeeseen lähti viime toukokuussa 11 eri työryhmää, joilta tuli 13 eri ehdotusta.

Kumppanuushankkeen arviointiryhmän suositusten mukaan kaupunki on valinnut kuusi parasta ehdotusta kaavoituksen ensimmäiseen vaiheeseen.

Tavoitteena on, että rakentaminen käynnistyy vuoden 2014 alkupuolella. Tampereen kaupunki ja mukana olevat rakennusliikkeet uskovat puun käytön parantavan kaupunkiympäristön laatua ja asumismukavuutta.

Havupuun vienti käynnistyi

Venäjän WTO-jäsenyyden mukanaan tuoma vientikiintiöjärjestelmä käytännössä pysäytti havupuun viennin Karjalasta syys-lokakuussa 2012.

Karjalan tulli on ensimmäisiä Luoteis-Venäjän tullitoimipaikkoja, joissa havupuun vienti on käynnistynyt Teollisuus- ja kauppaministeriön myöntämien kertalisenssien perusteella. Nyt alueelta vie havupuuta viisi yritystä, joille on myönnetty 26 vientilisenssiä.

Billerud ja Korsnäs yhdistyvät

Kilpailuviranomaiset ovat hyväksyneet ruotsalaisten Billerudin ja Korsnäsin yhdistymisen. Euroopan komissio hyväksyy hankkeen, kunhan yksi paperikone Gävlestä myydään pois. Uuden yrityksen nimi on BillerudKorsnäs.

Yritys tuottaa monipuolisesti pakkausmateriaaleja nestepakkauskartongeista säkkipapereihin.

Billerud toimii myös Suomessa Pietarsaaressa ja Valkeakoskella.